

Een ladder tegen de windroos

Nederlands tussen Noord- en Zuid-Europa
Contacten, confrontaties en bemiddelaars

bezorgd door

Herman van der Heide, Arie Pos, Marco Prandoni en
Dolores Ross

Lage Landen Studies 7

ACADEMIA
PRESS

Inhoud

Woord vooraf.....	3
HERMAN VAN DER HEIDE	
Inleiding.....	7
<i>Nederlands tussen Noord- en Zuid-Europa: contacten, confrontaties en bemiddelaars</i>	
HERMAN VAN DER HEIDE, ARIE POS, MARCO PRANDONI & DOLORES ROSS	
LETTERKUNDE	15
De Griekse mythen in het oeuvre van Claus en Pasolini.....	17
<i>Oedipus: een actueel verhaal</i>	
FRANCO PARIS	
Een gewortelde kosmopoliet.....	29
<i>Cees Nootebooms reis naar het Noorden</i>	
HERMAN VAN DER HEIDE	
De taxichauffeur en de karrenman.....	43
<i>Contacten en confrontaties van culturele identiteiten in het werk van Abdelkader Benali en Hafid Bouazza</i>	
MARCO PRANDONI	
Noord-Zuid/Zuid-Noord.....	59
<i>Aspecten van (vrouwelijke) migrantenliteratuur in Nederland en Vlaanderen</i>	
FRANCESCA TERRENATO	

INHOUD

TAAL- EN VERTAALKUNDE.....	75
Actie- en bewegingswerkwoorden.....	77
<i>Noord-Zuidcontrasten in vertaling</i>	
DOLORES ROSS	
Positie en beweging in origineel en vertaling.....	101
<i>Van praktijk naar onderwijs</i>	
GOEDELE DE STERCK	
Pre- en postpositieconstituenten in het Nederlands en het Turks in vergelijkend opzicht.....	123
MUSTAFA GÜLEÇ	
Spaanse vreemde woorden in het Nederlands: periode 2000-2013.....	141
FRANCISCO SÁNCHEZ ROMERO	
Over de auteurs.....	157

WOORD VOORAF

Deze bundel is de weerslag van de eerste bijeenkomst van het docentenplatform *MediterraNed* (www.mediterraned.org), tevens de twaalfde bijeenkomst van de docentschappen Nederlands rond de Middellandse Zee. De docenten uit de regio van Zuid-Europa, Turkije en Israël kwamen van 13 tot 16 april 2014 bij elkaar in Bologna.

De hoofdtitel van de bundel werd ontleend aan een gedicht uit *Bij eb is je eiland groter* (2010) van K. Michel:

De kaartenmaker

(over de legenda van morgen)

wat ver is is *klein*

wat *groot* is dichtbij

voor de horizon

ligt het continentaal plat

achter de horizon

de wassende zeespiegel

een *dikke lijn* is nu

een *stippellijn* is later

druppels zijn bronnen

vlammetjes reserves

groen is in ontwikkeling

een *hoorn* duidt op overvloed

drie sterretjes op brokken

de *wolken* zijn koffiedik

blauw is het ongewisse

groot wordt wat klein was

alle pijlen wijzen vooruit

(stik, ik ben vergeten een ladder

te plaatsen tegen de windroos)

INLEIDING

Nederlands tussen Noord- en Zuid-Europa: contacten, confrontaties en bemiddelaars

Herman van der Heide, Arie Pos, Marco Prandoni &
Dolores Ross

De Noord-Zuid thematiek binnen Europa biedt een interessante noemer voor een reeks verkenningen van wat binnen de huidige Europese crisiscontext vaak als een spanningsveld wordt ervaren. Onderwerp en aanpak lijken bovendien goed te passen in het huidige streven naar internationalisering van de neerlandistiek en de daarbinnen groeiende belangstelling voor multidisciplinaire cross-overs.

De auteurs van de artikelen bewegen zich als docenten in de mediterrane neerlandistiek op eigen en vertrouwd terrein, wat mogelijk mede verrijkend kan werken voor de intramurale neerlandistiek. De bijdragen zijn zo gekozen en geschreven dat ze zich niet alleen richten tot vakgenoten maar ook de interesse kunnen wekken van lezers met een minder specialistische belangstelling voor talige en literaire wisselwerkingen.

Contrastiviteit is de gemene deler van de bijdragen, die zijn bijeengebracht in een paneel letterkunde en een paneel taal- en vertaalkunde. De rol die bemiddelaars spelen in de besproken processen vormt een tweede constante.

Imagologie en kritiek van representatie kunnen bij uitstek op literaire teksten worden toegepast. Op vele Nederlandstalige auteurs heeft sinds mensenheugenis (Renaissance, Romantiek, moderne tijd) het Zuiden van Europa, het Middellandse Zeegebied, een sterke aantrekkingskracht uitgeoefend, waarbij vooral Italië eruit springt als brandpunt van zowel historische als thematische belangstelling van moderne auteurs. Het Italië-beeld en Italië-gevoel dat Louis Couperus in zijn werk schiep hebben decennialang doorgewerkt in de Nederlandse litera-

DE GRIEKSE MYTHEN IN HET OEUVRE VAN CLAUS EN PASOLINI

Oedipus: een actueel verhaal

Franco Paris

Universiteit van Napels "L'Orientale", Italië

GREEK MYTHS. OEDIPUS: A TIMELY STORY THROUGHOUT THE OEUVRE OF PASOLINI AND CLAUS

In their multidisciplinary explorations Pier Paolo Pasolini and Hugo Claus call often upon the adaptations of Greek myths. It would not be going too far to say that the personal and literary universe of both writers is especially dominated by the Oedipus myth. My paper is focused on the surprising affinity between these two authors, in the way of actualizing and revisiting this myth to construct a cultural discourse and in the way that their works become sometimes a projection, onto this theme, of interior conflicts.

Keywords: Myth; Oedipus; Theater; Poetry; Dutch Literature; Italian Literature

Pier Paolo Pasolini (1922-1975) debuteerde als dichter met *Poesie a Casarsa* (1942), geschreven in het Friulaans, het dialect van zijn moeder. Hij schreef ook romans (*Ragazzi di vita*, *Una vita violenta*), essays (*Scritti corsari*, *Lettere luterane*) en kritieken, en regisseerde films (o.a. *Medea*, *Edipo Re*, *Il Vangelo secondo Matteo*). Een van zijn dichtbundels, *Le ceneri di Gramsci* (*De as van Gramsci*), is gewijd aan Antonio Gramsci, één van de oprichters van de Communistische Partij die werd opgesloten door het fascistische regime en in 1937 kort na zijn vrijlating stierf. Van Gramsci nam Pasolini de idee over van de 'organische intellectueel' die ernaar streeft vorm te geven aan een nationale, populaire cultuur. De bevriende schrijver Alberto Moravia noemde Pasolini 'de grootste Italiaanse dichter van de tweede helft van de twintigste eeuw' en omschreef zijn poëzie als 'poesia civile': min of meer 'geëngageerde poëzie', want: 'het gaat eerder om poë-

EEN GEWORTELDE KOSMOPOLIET

Cees Nootabooms reis naar het Noorden

Herman van der Heide

Universiteit van Bologna, Italië

zonder noorden komt niemand thuis

K. Michel

A ROOTED COSMOPOLITAN. CEES NOOTEBOOM'S JOURNEY TO THE NORTH

Through an analysis of Cees Nootboom's poem 'Bashō' this essay concentrates on the metaphorical use of the compass-card in which the concepts of north and south, east and west, define our thinking about place, direction and movement. Globally an increasing involvement with the concepts of spatial orientation and travel has enlarged the world significantly. Nootboom's poem creates a metaphorical space for the temporal experience of travelling. The horizontal and vertical oppositions of the compass-card stand for the double focus of the poem. The North holds a particular position in the constellation, it is the aim of the journey, the point of arrival and the destination of the focalised protagonist of this epic poem. Water is the constitutive element in the poem and the metaphor of the pumping station proves its fundamental rootedness in Dutch culture.

Keywords: Dutch Poetry; Cees Nootboom; Conceptual Metaphor; Translation; Love Poetry

1. Inleiding – de boommetafoor

De term 'rooted cosmopolitanism', gemunt door de Amerikaanse filosoof Kwame Anthony Appiah in zijn boek *The Ethics of Identity*, is een oxymoron (Appiah, 2005). De twee aan elkaar tegengestelde elementen vertegenwoordigen een politieke theorie over het individu en de groep waaruit het voortkomt. De

DE TAXICHAUFFEUR EN DE KARRENMAN

Contacten en confrontaties van culturele identiteiten in het werk van Abdelkader Benali en Hafid Bouazza

Marco Prandoni

Universiteit van Bologna, Italië

THE TAXI AND CART DRIVER. CONTACTS AND CONFRONTATIONS OF CULTURAL IDENTITIES IN WORKS BY ABDELKADER BENALI AND HAFID BOUAZZA

In this paper I analyze how the literary motif of the cart and taxi driver is displayed in works written by the contemporary Dutch authors of Moroccan descent Abdelkader Benali and Hafid Bouazza. I particularly focus on the visions on cultural encounters, confrontations and mediators which these novels, as interesting examples of postcolonial and migrant literature, convey. While Benali seems to believe in the productivity of intercultural merge and identity hybridization, Bouazza shapes highly polarising images of cultural friction, in which the Other often remains fundamentally unknown. However, the works of both authors resist all too simplistic interpretations.

Keywords: Migrant Literature; Dutch Literature; Cultural Identity; Identity Negotiation

Inleiding

Amir, bekende Nederlandse kickbokser van Marokkaanse afkomst – de *Bad Boy* van de recente gelijknamige roman van Abdelkader Benali – wil naar het dorpje Stittint in Marokko. Hij heeft de opdracht gekregen om een verloren groep reizigers op te sporen. Tevens is hij op de vlucht voor de Nederlandse justitie, die er gauw achter zal komen dat hij een man invalide geslagen heeft in de Amsterdam ArenA. Eigenlijk is hij ook op de vlucht voor zichzelf, op het acuutste moment

NOORD-ZUID/ZUID-NOORD

Aspecten van (vrouwelijke) migrantenliteratuur in Nederland en Vlaanderen

Francesca Terrenato

Sapienza, Universiteit van Rome, Italië

NORTH-SOUTH/SOUTH-NORTH. ASPECTS OF MIGRANT (WOMEN'S) LITERATURE IN THE NETHERLANDS AND FLANDERS

The dichotomy North-South denotes in this paper not only the relationship between a non-European country of origin and the European society as it is problematized in selected literary works by four migrant women writers, but also the relationship between the two Dutch-speaking literary fields (the Netherlands and Flanders) as far as migrant literature is concerned. The opening paragraph outlines the theoretical background on which the selection of authors and texts is based. Some diverging features of migrant literature and of its reception in the Netherlands and in Flanders are briefly described in the second section. Aspects of representative literary works are then read in their socio-cultural context in the following sections. Rachida Lamrabet, Chika Unigwe, Yasmine Allas en Ellen Ombre question issues generally related to migration and literature such as the identity quest of the migrant author, her eccentric glance, her in-betweenness and the interplay between the postcolonial and the postmigrant point of view, offering the reader a multilayered and destabilizing view of the so-called multicultural societies.

Keywords: Migrant Literature, Dutch and Flemish Literature, Dutch and Flemish Society

Ter inleiding

In de migrantenliteratuur is er vaak sprake van een culturele en economische kloof tussen Noord en Zuid, zowel materieel als immaterieel. Aan de hand van de teksten van de Vlaamse schrijfsters Rachida Lamrabet (1970) en Chika

ACTIE- EN BEWEGINGSWERKWOORDEN

Noord-Zuidcontrasten in vertaling

Dolores Ross

Universiteit van Triëst, Italië

ACTION AND MOTION VERBS: NORTH-SOUTH CONTRASTS IN TRANSLATION

The encoding of action and motion events is an important semantic subdomain in all languages. Crosslinguistically, it shows opposite types of lexicalisation patterns, as widely demonstrated by Talmy, Slobin and many other scholars. In particular, the encoding of motion events shows a typological dichotomy between verb-framed languages and satellite-framed languages. The Germanic family typically belongs to the S-languages, whereas the Romance family features V-languages. The present article investigates this north-south contrast, with a special focus on the Dutch-Italian language pair, it specifies the position of several Romance and Germanic languages on the cline of manner salience and then discusses the important implications of these typological findings for translation practice and teaching, as also evidenced by empirical research.

Keywords: Motion Events; Translation Practice; Translation Teaching; Dutch; Italian

1. Inleiding

De codering van actie en met name beweging ('motion events') is een semantisch domein dat belangrijk is in alle talen en crosslinguïstisch afwijkende lexicalisatiepatronen aan het licht brengt. De essentie van beweging is verandering van locatie, door Talmy (1985, 2000) *path* (richting) genoemd. Volgens Talmy coderen talen Pad/Richting van beweging op twee wijzen: met een werkwoord ofwel met een 'satelliet', dat wil zeggen een partikel, prepositie of prefix verbonden aan het werkwoord (Talmy, 2000, p. 222). Talmy is hiermee een boeiende crosslinguïstische variatie in de uitdrukking van beweging op het spoor geko-

POSITIE EN BEWEGING IN ORIGINEEL EN VERTALING

Van praktijk naar onderwijs

Goedele De Sterck

Universiteit van Salamanca, Spanje

POSITION AND MOVEMENT IN THE ORIGINAL TEXT AND ITS TRANSLATION: FROM
PRACTICE TO EDUCATION

Based on the Dutch novel by Gerbrand Bakker, *Boven is het stil* (2006), and its translation into German, English, French, Italian, Catalan and Spanish, this article deals with the choices literary translators make while translating position and movement from the source language into their target language. According to Talmy's (1985, 1991, 2000) typological framework of motion events, it starts from the viewpoint that German and Romance languages belong to different groups, being the first satellite-framed and the latter verb-framed languages. More specifically, this article explores the following questions. Do professional translators of related languages use other strategies than translators of less related languages? To what extent are translators influenced by the individual characteristics of the source text? Does the analysis reveal any general patterns or is it all about individual solutions? Do individual translation strategies prevail over general language trends? The aim is to show how the study of a corpus of literary translations can lead to illuminating insights for both seasoned literary translators and translators in training.

Keywords: Literary Translation; German and Romance Languages; Position and Movement; Multilingual Corpus

■ ■ ■

1. Inleiding

Zoals blijkt uit de titel, is deze bijdrage gebaseerd op drie tweetermen waarvan de leden in zekere zin elkaars tegendeel zijn maar elkaar tegelijkertijd ook aanvullen:

PRE- EN POSTPOSITIECONSTITUENTEN IN HET NEDERLANDS EN HET TURKS IN VERGELIJKEND OPZICHT

Mustafa Güleç

Universiteit van Ankara, DTCF, Turkije

PRE- AND POSTPOSITIONS IN DUTCH AND TURKISH IN COMPARATIVE PERSPECTIVE

In this study, I discuss first some methodological topics in contrastive linguistics, which are related to linguistic typology, and some problems arising from these issues. Successively and in the same context, I try to demonstrate some conceptual-grammatical contrasts between Turkish and Dutch concerning pre- and postpositions as part of noun and verb phrases, which are evaluated in the light of concepts such as synthetic/analytic and verb-framed/satellite-framed. As a result of this structural analysis and related discussion, one can see that conceptual-grammatical contrasts between the two languages go sometimes far beyond these concepts, so they should be re-handled accordingly, particularly with a view on translation and bilingual language teaching.

Keywords: Conceptual-grammatical Contrast; Pre- and Postpositions; Noun-verb Phrases; Turkish; Dutch

■ ■ ■

1. Inleiding

De taaltypologie is een tak van de taalwetenschap die een bijzonder nuttige rol kan spelen in de vertaalpraktijk en het vreemdetaalonderwijs. Vergelijkend taaltypologisch onderzoek heeft in de afgelopen decennia belangrijke informatie opgeleverd over overeenkomsten en verschillen tussen taalparen en taalfamilies (zie de bijdrage van Dolores Ross in deze bundel). De hierdoor verworven theoretische inzichten vinden praktische toepassingen in de synchrone contrastieve vergelijking van taalparen of taalgroepen die op haar beurt belangrijke praktische inzichten levert voor het onderwijzen, leren en vertalen van die talen.

SPAANSE VREEMDE WOORDEN IN HET NEDERLANDS: PERIODE 2000-2013

Francisco Sánchez Romero
Universidad de Sevilla, Spanje

SPANISH FOREIGN WORDS IN DUTCH: PERIOD 2000-2013.

The purpose of this research is to look into the recent influence of the Spanish language, both European and from the center and south of America (with approximately 400 million native speakers altogether), on the Dutch language (24 million speakers). Spanish foreign words will be analyzed according to the European historical-cultural method, that is, they will be dealt with within a historical frame, in this case from the year 2000 until 2013. By creating a corpus of Spanish foreign words, I will try to clarify which semantic fields have been the most influential on Dutch nowadays. From this division into semantic fields, it will be possible to understand what kind of vocabulary has had the strongest impact and which has been the degree of contact during the first thirteen years of the 21st century.

Keywords: Etymology; Lexicology; Dutch-Spanish; Loanwords; Grote Van Dale

1. Inleiding

Sinds het eind van de twintigste eeuw tot heden speelt etymologe Nicoline van der Sijs een belangrijke rol in de studie naar de invloed van buitenlandse woorden op de Nederlandse taal. Als we kort op het werk van Nicoline van der Sijs ingaan, dan zien we dat daarin Spaanse leenwoorden^{1*} in het Nederlands slechts tot het einde van de twintigste eeuw zijn opgenomen.

In *Leenwoordenboek: de invloed van andere talen op het Nederlands* (Van der Sijs, 1996)² wijdt de auteur een paragraaf aan de analyse van Spaanse leenwoorden die zij chronologisch tot het jaar 1995 indeelt. In haar tweede etymologische

* De noten kunnen geraadpleegd worden op p. 152 e.v.

OVER DE AUTEURS

Mustafa Güleç is assistent prof. dr. aan de vakgroep Nederlandse Taal- en Letterkunde van de Universiteit van Ankara. Hij doceert algemene taalwetenschap, Nederlands als vreemde taal en stilistiek. Zijn onderzoek is vooral gericht op tweetaligheid, taalvariatie, taalverandering, interactie, lexicon en grammatica. Hij is lid van de landelijke vereniging van taalwetenschap.
mustafagulec@hotmail.com

Herman van der Heide doceert Nederlands aan de Universiteit van Bologna. Hij houdt zich bezig met de didactiek van taal- en letterkunde, moderne literatuur en in het bijzonder met poëzie. Naast talrijke artikelen over literatuur en didactiek publiceerde hij een inleiding over de poëzie van Gerrit Achterberg en bezorgde hij de eerste Italiaanse editie van *Awater* van Martinus Nijhoff. Samen met Marco Prandoni leidt hij het internetproject LetNed en de poëziereeks *Lyra Neerlandica*.
herman.vanderheide@unibo.it

Franco Paris doceert Nederlandse Taal- en Letterkunde aan de Università L'Orientale in Napels en coördineert vertaalworkshops op verschillende Europese universiteiten. Hij vertaalt poëzie, theater, jeugdboeken, fictie en non-fictie uit het Nederlands en uit het Engels in het Italiaans. Voor zijn vertaaloeuvre werd hij in 2004 als eerste laureaat bekroond met de Vertalersprijs van het Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds. Hij vertaalde werken van onder meer Beatrijs van Nazareth, Ruusbroec, Bredero, Huizinga, Van Schendel, Van Eeden, Gandhi, Gibran, Claus, Krabbé, Haasse, Grunberg, Mak, Brijs, Van Reybrouck, Fabre, Lauwers en veel Vlaamse en Nederlandse dichters. Hij publiceert over Nederlandse en Italiaanse literatuur. Sinds 2008 is hij buitenlands erelid van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde te Gent.
ster25@libero.it

Arie Pos doceerde Nederlandstalige letterkunde en cultuur aan de universiteiten van Coimbra, Lissabon en Porto. Hij is literair vertaler Portugees-Nederlands en

Nederlands- Portugees en werkt momenteel aan een biografie over Gerrit Komrij.

ariepos@hotmail.com

Marco Prandoni is als docent-onderzoeker werkzaam aan de Universiteit van Bologna. Zijn onderzoek en onderwijs concentreren zich op interculturele dynamieken in de Nederlandse Gouden Eeuw en in de hedendaagse literatuur. Hij is voorzitter van de stichting “Giovani Europei – nube” (<http://associazionenube.wordpress.com>) die sinds 2006 tien conferenties heeft georganiseerd over de nieuwste trends in de Europese literatuur. Met Sonia Salsi werkt hij momenteel aan een project over het cultureel geheugen van de mijnen en de Italiaanse migratie in Wallonië en Limburg (zie de studentenblog *Minatori di memorie* <https://convegnomemoriaculturale.wordpress.com>).

marco.prandoni@unibo.it

Dolores Ross is als universitair hoofddocent verbonden aan de Opleiding Tolk/Vertaler (Departement IUSLIT) van de Universiteit van Triëst, waar ze Nederlandse taalverwerving en vertaling Nederlands-Italiaans doceert. Ze publiceert op het gebied van taaltypologie, vertaalkunde en webcommunicatie. Ze is eerste auteur van een basisgrammatica Nederlands voor Italiaanstaligen (2007) en van een taalcursus Nederlands voor Italiaanstaligen (2017).

dross@units.it

Francisco Sánchez Romero is als docent Nederlandse Taalverwerving, Letterkunde en Cultuur verbonden aan de vakgroep Duits van de Universiteit van Sevilla. Hij promoveerde in 2009 op een proefschrift over Nederlandse leenwoorden in het Duits en het Engels. Op dit moment verricht hij onderzoek naar Spaanse/Nederlandse vreemde en leenwoorden in het Nederlands en het Spaans.

fsromero@us.es

Goedele De Sterck is gepromoveerd in de Spaanse Taalkunde en is verbonden aan de Universiteit van Salamanca als docente en onderzoekster binnen de vakgroep Vertalen en Tolken. Ze is al meer dan vijftien jaar werkzaam als literair vertaalster Nederlands-Spaans.

desterck@usal.es

Francesca Terrenato PhD is sinds 2008 docente Nederlandse Literatuur aan de Sapienza Universiteit van Rome en coördinator van het curriculum Intercultural Studies van de PhD Tekstwetenschappen bij dezelfde instelling. Haar onderzoek

focust zowel op zeventiende-eeuwse literatuur (kunstenaarsbiografie, vertalingen, emblemen) als op aspecten van de hedendaagse literatuur in het Nederlands en het Afrikaans met betrekking tot Gender en Cultural Studies (vrouwelijke auteurs, migratie en identiteit).

terre@libero.it

Lage Landen Studies

Lage Landen Studies is de reeks van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek. In deze serie verschijnen monografieën en thematische bundels die het resultaat zijn van zowel individuele studies als van samenwerkingen tussen wetenschappers werkzaam op het gebied van de neerlandistiek. De reeks bevordert internationaal onderzoek naar de taal, literatuur en cultuur van de Lage Landen.

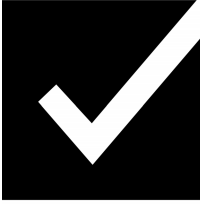
- LLS 1 *Internationale neerlandistiek. Een vak in beweging*
Jane Fenoulhet & Jan Renkema (red.)
ISBN 978 90 382 1648 5
- LLS 2 *Nederlands in het perspectief van uitspraakverwerving en contrastieve taalkunde*
Laurent Rasier, Vincent van Heuven, Bart Defrancq & Philippe Hiligsmann
ISBN 978 90 382 1787 1
- LLS 3 *Ieder zijn eigen Arnon Grunberg. Vertaling, promotie en receptie in Italië, Spanje, Catalonië, Portugal en Roemenië*
Dolores Ross, Arie Pos & Marleen Mertens (red.)
ISBN 978 90 382 1904 2
- LLS 4 *Huisbeelden in de moderne Nederlandstalige poëzie*
Irena Barbara Kalla
ISBN 978 90 382 2086 4
- LLS 5 *Van Eeden tot beden. Literaire dwarsverbanden tussen Midden-Europa en de Lage Landen*
Kris Van Heuckelom, Dieter De Bruyn & Carl De Strycker (red.)
ISBN 978 90 382 2091 8
- LLS 6 *Beatrijs de wereld in. Vertalingen en bewerkingen van het Middelnederlandse verhaal*
Ton van Kalmthout, Orsolya Réthelyi & Remco Sleiderink (red.)
ISBN 978 90 382 2107 6
- LLS 7 *Een ladder tegen de windroos. Nederlands tussen Noord- en Zuid-Europa. Contacten, confrontaties en bemiddelaars*
Herman van der Heide, Arie Pos, Marco Prandoni & Dolores Ross (red.)
ISBN 978 90 382 2665 1
- LLS 8 *Minoes, Minnie, Minu en andere katse streken. De internationale receptie van Annie M.G. Schmidts Minoes*
Jan Van Coillie & Irena Barbara Kalla (red.)
ISBN 978 94 014 4493 4

Centrale redactie

Annika Johansson, Universiteit Stockholm, Zweden
Irena Barbara Kalla (voorzitter), Uniwersytet Wrocławski, Polen
Lut Missinne, Westfälische Wilhelms-Universität, Duitsland
Franco Paris, Università degli Studi di Napoli "l'Orientale", Italië
Olf Praamstra, Universiteit Leiden, Nederland
Alfred Schaffer, Universiteit Stellenbosch, Zuid-Afrika

Internationale Vereniging voor Neerlandistiek

Universiteit Utrecht
Trans 10 / kamer 2.37
3512 JK Utrecht
Nederland
bureau@ivn.nu

GPRC

Guaranteed
Peer Reviewed
Content

www.gprc.be

Uitgeverij Academia Press
Prudens Van Duyseplein 8
9000 Gent
België

www.academiapress.be

Uitgeverij Academia Press maakt deel uit van Lannoo Uitgeverij, de boeken- en multimediatelevisie van
Uitgeverij Lannoo nv.

ISBN 978 90 382 2665 1
D/2016/4804/195
NUR 620

Herman van der Heide, Arie Pos, Marco Prandoni & Dolores Ross (red.)
Een ladder tegen de windroos.
Nederlands tussen Noord- en Zuid-Europa.
Contacten, confrontaties en bemiddelaars
Gent, Academia Press, 2016, VI + 159 p.

Vormgeving cover: Kris Demey
Vormgeving binnenwerk: Punctilio

© De afzonderlijke auteurs & Uitgeverij Lannoo nv, Tielt

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.